

וירח את חניכיו

אמרים והדרכות
בעבודת קדש
של מחנך
בישראל

מעטו של הגאון
רבי חיים יוסף
אקרמן שליט"א

• גיליון י"ב •
ערב ראש השנה תשפ"ז

קראו עלי מועד

מאמר י"ב:

ירח האיתנים - דתקיף במצוות.

שופר - יום הכיפורים - סוכה - לולב - וערבה -
[ובמקדש] ניסוך המים. (ר"ה יא. וברש"י)

משה תקן להם לישראל שיהיו שואלין ודורשין
בענינו של יום הלכות חג בחג. (סוף מגילה) מלמד
שהיה משה מדבר עמהם בהלכות כל מועד ומועד
בזמנן - להודיע חוקי האלקים ותורותיו.

וקבלו וקיימו שכר המצוות עליהם ועל בניהם בזה
ובבא.

שואלין ודורשין בהלכות הפסח קודם הפסח
שלושים יום שהרי משה עומד בפסח ראשון
ומזהיר על פסח שני. (פסחים ו.)

צאו ורעו את גדויותיכם בספרו של המלך שלמה
[גנצפריד] שהשכיל לתמצת מסימן קכ"ח בקצו"ע
שלו עד לסימן קלח [ועד בכלל] את שלל ואוצר
ההלכות והדינים [בינתיים, בלי ציורי וצלומי עוז והדר]
בבחינת דבר בעתו - מה [גם] טוב, והומלץ לנו
שלעולם ישנה אדם לתלמידו בלשון קצרה. (פסחים
ז:).

ההמחשות שיתבלו את הנלמד ראוי שתהיינה
מדיפות ריח של יין ישן - כדפיקות ה"וועקער" על
חלונות שלומי אמוני בני ישראל בקריאה היהודית
"קומו לעבודת הבורא" [אף שהמלמד עצמו אינו זוכרם
כלל משחר ילדותו], והמשך בשירת "שבתי בבית
ה'" המרגשת ונטולת הטראנסים, השתדלו והרבו
תחינה עם בעלי הבל פה שאין בו חטא ומה טוב
ומה נעים באם יתקע בשופר בכתה והעם לו יחרדו

הכל יודעים כי
נשתנו הטבעים,
ובמיוחד
בסמיכות
קריאת קדש
אלול לפרידה
ממסלולי בין
הזמנים ושפע
האטרקציות
שהורעפו על
הזאטוטים
והנערים, ועל כן
יעשו המלמדים
סקר בנפשם
בהכריזם
בתחלת
החדש אוי לי
וי לי ויעטו את
מסכת הרצינות
שאין תוכה
כברה אלא
יקבלו בסבר
פנים יפות

ויתרגשו, שהרי גם ביום הדין עצמו מתעסקים עם
הקטן שהגיע לחינוך ללמדו. (ר"ה ל:)

בדור אשר נמנע מלסובב התרנגולות ככפרות על
ראשיהם יוזכר, ויוחזק המנהג של פדיון כפרות
במעות ובכסף אשר ילך לצדקה - שבו יוצאים
מעיקר הדין - ולא יתמיהו עלינו התינוקות ויביטו
בנו כתרנגול בבני אדם [ובודאי שנאסר חדשים מקרב
יבאו להחזיר עטרה ליושנה ולנהוג כתשובת הגאונים
שעושים חותלות מכפות תמרים לשם כל קטן וקטנה שבבית
ובערב ראש השנה נוטל כל אחד שלו ומחזירו סביבות ראשו
שבע פעמים ומשליכו לנהר. שבת פא: -וברש"י]

רושם בלתי ימחה הנחקק בלבת הילדים שדומה
לנייר חדש היא הופעתו של המלמד עטוי ולבוש
בקיטל הלבן המלמדם על באורים כבדו ה' זו
כסות נקיה ולבנה, המעוררת געגועים לבגדי הלבן
שעמם נכנס כהן גדול אחת בשנה לפני ולפנים.

ומאידך נזכר ונזכיר ימים מקדם כשהיו ביד
התינוקות לולביהן ואתרוגיהן כל שבעה, וביום
השביעי מיד כלומר לאלתר התינוקות שומטים
לולבי עצמם מתוך הערבה לפי שהלולב ארוך
ושוחקין בו ואתרוגיהם היו אוכלים. (סוכה מה. תוד"ה
מיד, ומו: ברש"י ד"ה מיד)

ולא יגרע מכבוד המלמד באם יטרח וילקט מפירות
הנושרים משווקי ארבעת המינים וטוב יהא לילדים
מראה עיניים וחבוב הפרי עץ הדר הראוי לנשקם
כהשל"ה, מאשר יביא את אותם ספוגים
של בד סיני דמוי המינים ולהוותנו גם
דמוי ספר תורה המונח בהיכל.

טוב מעט זכונה
- אם בערבי
שבתות החדש
הבעל"ט יוקדשו
מספר רגעים
לשירת שירי
הנפש הרוגשת
והרוחשת
וכמהה
להתרפק
על דודה
ולהזכר
כי הנשמה לו
והגוף פעלו
ועל כן מן הראוי
הוא שיחוס
על עמו ועמלו

ותורה היא וללמוד וללמד הוא צריך עד כמה גדולה אחריותו של אדם מישראל שלא לשלוח יד בממון חבירו, ולהיות נאמן ואמיתי למסור דין וחשבון על כל פעולותיו לא לרמות במחירים, ולא לאינות אף בפחות משתות ולא להתרגל לשיח המבוגר הסבור שלהרויח שאני. (מסילת ישרים - פרק י"א) סוף מעשה באזהרה תחילה.

שמונת ימי החג... חייב אדם להיות בהם שמח וטוב לב הוא ובניו... ובני ביתו וכל הגלויים עליו שנאמר ושמחת בחגך. ויש בכלל אותה השמחה לשמחה הוא ובניו ובני ביתו כל אחד ואחד בראוי לו. כיצד הקטנים נותן להם קליות ואגוזים ומגדנות. (פ"ו מ"ו"ט הי"ז - י"ח)

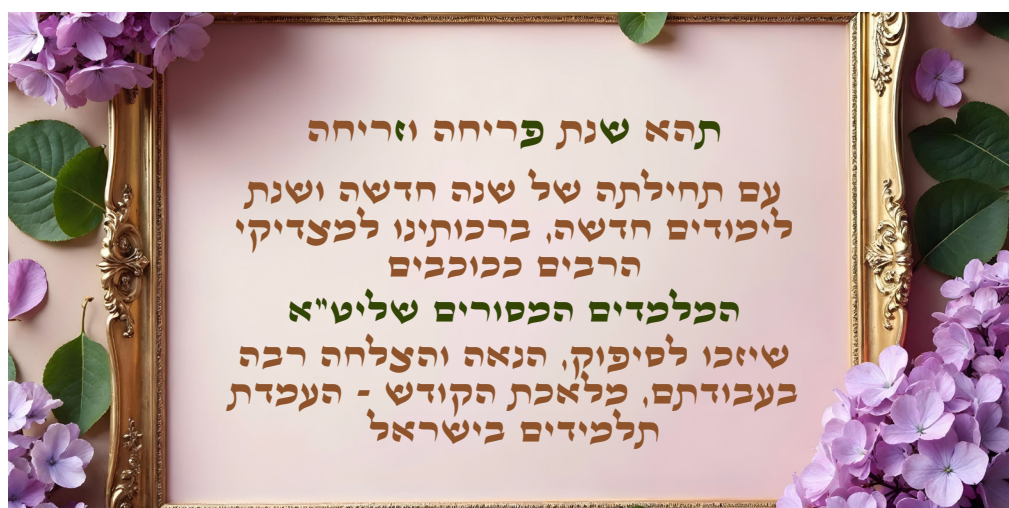
ומאיך בירושלמי סובר שמטרת חול המועד היא כדי שיהיו אוכלים ושותים ושמחים ועוסקים בתורה. אשרי המלמד שתאחז ידו במדה הנכונה היודעת לחלק בין ה"חציו לה" ולבין ה"חציו לכ" ולנהל צאנו כצאן ירושלים במועדיה.

כתיבה וחתמה טובה
חגים וזמנים לששון
וחרף [מעובר] זריא ופורה!

היות ונהגו ישראל קדושים לאסוף טפם וצאנם עמם למעמד התפילות בימים הנוראים יחוש המלמד להרגיש באחריות המוטלת עליו להיות נוטרה את הכרמים ולהפליג בתחושה הנדרשת של "מה נורא המקום הזה" של בבית אלקים נהלך ברגש ושל הס כל בשר מפני ה' בבואו אל היכל קדשו, ולזכות שבהיכלו כלו אומר כבוד היום - כבוד השכינה - וכבוד מקדש מעט, ויחד כולם יענו ויאמרו רחמנו כרחם אב על בנים.

הפעוטות מקחן מקח וממכרן ממכר
במטלטלין. (נ"טין נט.)

והנה בכל השנים כולן שחובת יום הראשון היא מן התורה ומצריכה "לכס" ובעלות גמורה מנועים הקטנים מלסחור ולמכור ארבעת המינים דאקנו לא מקני, אך בשנה זו שאין לולב ניטל ביום הראשון מגזירה דרבא, נזכה לקיים רק את תקנת ר' יוחנן שיהא לולב נטל מדבריהם במדינה והשאול נמי כשר ולפיכך ראשי כל אדם ליטול לולבו של חבירו שלא מדעתו ולסמוך על מה דניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בממוניה, ועל כן ומשום כן אין להקפיד השתא אם מוכר המינים יהא קטן.

יול"ע"י המכון
להוצאת כתבי
הגאון רבי
חיים יוסף
אקרמן שליט"א

לקבלת גיליון
זה 'וירק את
חניכיו' בדוא"ל:

@4118rkilm
m o c . l i a m g

• זכות עליון תשרי נתרם •

לזכותו של ידידנו מצדיק הרבים ככוכבים הרב נחמיה א. שליט"א שיזכה להמשיך בעשייתו הברוכה להעמדת תלמידים נאמנים לה' ולתורתו